

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

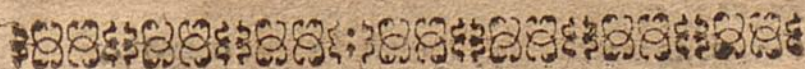
Archi-||dioeceseos || Colonien-||sis Descriptio || Historica

Henriquez a Strevesdorff, Martinus

Coloniæ Agrippinæ, 1652

I. Andernacvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12065

I.

ANDERNACVM.

Ordine jam recto Patria contingimus Vrbes,
 Quarum prima subit cunctis famosior, illa
 Vult ANDERNACUM dici, celebrisq; Teloni
 Importaturâ Rhenana ubiaq; supremum
 Archidiaecesis caput est, Provincia ad oras
 Rheni Metropolis reliquis ex Urbibus illa
 Ius habet, ut (quoties summus pro tempore Praesul,
 Elector patria princeps Comitum Bonna
 Conscribit, scriptisq; simul graviora Dynastiis,
 Scilicet Ordinibus proponit pondera) claras
 Directrix Rhenana loco sit prima per Vrbes,
 Partim Nobilitas civilis Corpora partim
 In dictâ faciunt, solidantq; novantque decentes
 Vrbe Magistratum, succedit quolibet anno
 Vnus civili, verum alter Consul Equestri
 Dicitur è coetu, sic pulchrum inuenitq; Senatium,
 Hec inter cunctas Vrbs antiquissima flores
 Archidiaecesis, quam retro secla priora,
 Romani occasum versus propè litora Rheni,
 Contra Germanos bellantes, solis ad ortum
 Struxerunt, quando Romana potentia tanta
 Usque sub Augusto capiebat Casare vires,
 Occidua ad Rhenum, pars defensiva quod esset
 Finibus usque suis quingentis longius annis,
 Imperij exemptis Germanis Rhenus ab una
 Atque alia Gallis fuerat disunctio parte.
 Nunc, ut tam celebris, qui Rhenus ab Alpibus exis,
 Ad defendendum, debellandumque rebelles

Inquis

Inque ascendendo descendendo que carinis
 Commoda multa tulit, Romanis usque maneret,
 Filius Augusti Dux belli Drusus ad imam
 Hunc juxta fluvium, summis de partibus oram,
 Plus quinquaginta monumenta locavit, & arces,
 Inter quas, etiam praecleara fuisse leguntur
 Oppida cum Castris; & plura priora tacendo
 Occiduam ad partem, Rheno qua rite Mosella
 Iurgitur hic Turris, Nacoque subire videtur
 Hic Antoniacum, propiusque annectitur Ara,
 Bristiacumque, Renomagumque, Genesis regis,
 Inde Verona (alias olim Bona Castra) vocatur
 Iam Bonna, Archipatris Sedes, Veselunga deinde
 (Agrippinenses Romano iure Colonos
 Transeo) Marconium, Buruncum, Dürmagiumque,
 Novesium, Drusi qua mox nova Castra fuere,
 Gelduba, & Aschburgum, Calo Albiniana, Vetera,
 Prater Agrippinas, Vbia se cuncta subesse
 Hac scribunt Patria loca, magni qua Via Drusi
 Olim Romulidum Ducis, atque exercitus ultra
 Ad debellandum Frisos populosque Cheruscos
 Ductus ad Oceanum fluvium prope littora Rheni:
 Unde Dioecesis quondam hac Ripuaria dicta est.
 Et nullo dubitante licet, quam plurima tali
 Castra Dioecesi fuerint comprehensa, suomet
 Ista loco tractanda dabo, quia nullus eorum
 Nomina sat claris expressit versibus Author.
 Hoc verò antiquis extat memorabile scriptis
 E castris istis, Romanorumque stativeis
 Oppida paulatim, Martisque e sedibus Vrbes
 Surrexisse, inter quas Prima fuisse videtur
 ANDERNACUM, at nomen huic quis fecerit Vrbi
 Author, & unde, gravis lis est, nec dicere tutum.
 Has tamen est multis mens & sententia, quodam

Ex Antonino nomen traxisse, sed ista
 Sint utcunque velint, antiqua hoc tempora certum est,
 Nomen amasse diu, poterit tamen omnis ad omnem
 Desuper ornatum discurrere, qualiter olim
 Fecerat, istud huic qui nomen contulit Vrbi,
 ANTENACUM, cuius vis vocis & Emphasis hac est,
 Ut patet, ANTE NACUM: Rivo quia scilicet isti
 Antejacet; terra Meinfeldi è saltibus, Vrbe
 Haud procul à media qui manat in organa Rheni
 Caesaris hac Valentini Vrbs decorata sepulchro est.

Hanc alias * Primus Fridericus nomine firmis
 Turribus & Muris pius Archiepiscopus urbem
 Munit, indultis ipsam plus mille beavit,

Hi Pagi Mysenheim, Kehl, Namedyque propinqui
 ANTENACO subsunt: Mysenheim undique circum
 Atque in vicinis Meinfeldi partibus, imò
 Effodiuntur humo grandes aptiq; Molares.
 Qui Nautis multis & Mercatoribus empti
 Ad Rheni ripam per tympana versa rotantur,
 Puppibus aptantur, Batavasque vehuntur ad oras,
 In quemvis hominum, si res sic postulat, usum.

Est prope Kehl, inter montes insigne videtur
 Carmelitarum, Antonistein nomine, Claustrum,
 Acida diversis præbens medicamina morbis
 Quæ salit unda, hujus sanos estate liquores
 Multa caterva hominum, longèque jacentibus, immò
 E queiscunque locis confinibus accola mitem
 Haurit in agrorum curam potumque diurnum,
 Sumitur inde, graves urunt dum membra calores

Ad Namedy festino DE X de nomine nomen
 Quod sibi congeminat, nam postquam Magnus apertum
 Christicolùm primus se Constantinus in orbem
 Duceret, ut justo Maxentius ense Tyrannus
 Concideret, cunctum Romani Militis agmen
 Equæ Britannorum Germanorumque coævis
 Finibus, undantem sibi collegisset ad Aram,

Praclarumque Crucis vidisset in aëre Signum,
 Quod certam spondebat opem, certosque triumphos,
 Fulva characterum circum lucente per astra
 Lemmate, IN HOC SIGNO VINCES (foelicus omen
 Nulli unquam affulsit Populove Urbive, Ducive)
 Hinc hominum mens illa, loco quo Numine Divino
 Stat Namedy, fausto Romanis aethere signis
 Arma execrantem gentilia, nobile summi
 Inscrisisse DEI nomen, quod clarius extat
 In Constantini cuspis valido are Monetis,
 Atque notat Labarum Christi venerabile Nomen.

Iam veluti Sintzig, de quo post mentio fiet,
 Hoc habet ante Vrbes Pagosque Encomion omnes,
 Illic quod primum Vexilli ostensa figura
 Sit Constantino, quo nunc Ecclesia gaudet
 Cum Cruce prefixa: Satrapatus sic quoque polles
 Andernacensis, Namedy specialiter isthoc
 Laudis habere decus, quod ibi ter maximus Orbis
 Christicolim Caesar veri laudabile Christi
 Excusum Nomen Labaris insculpserit, idque
 Perdsr sturo mandarit inesse metallo.

Qui praedicta Urbis superest Situs, ille deorsum
 Ad Rhenum Baccho est partim foecundus, abundas
 Clivosis partim lignique feracibus arvis,
 Circumdantque latus pregnantia gramine prata,
 Inde Monasterium, Benedicti ex ordine distat
 Vix hora, Lach nomen huic, quod vidit in alto
 Supra millenum propè nonagesimus Annus.
 Pulchra vivunt etiam circum, pomaria, muros,
 Collegiumque illic Divi pranobile * Thoma;
 Sursum planus ager, spatium quò circiter hora
 Distat ab Vrbe, locus, Turris qua dicitur Alba:
 Agrippinensis capit hic exordia, jusque
 Archidiaecesis, cum pluribus auguro illum
 Hunc facile esse locum, de quo canit Ethnicus Author

Quo

* Cantuariens.

Qui Iulianais fuerat tunc miles in armis
 Marcellinus, eum, Iulianum nempe supremus
 Dum Constantini Magni Legatus abiret
 Adversum Francos simul has venisset in oras,
 Qui transrhenanis VVesterwaldensibus orti
 Finibus, hinc omnes juxta Rhenumque Mosa inque
 Vastassent Vrbes, unam hanc reperisse per omnes
 Illasam Turrin, Treviros, interque Colonos,
 Qua divisivo distinguit (ut antea dictum)
 Agrippinatum & Trevirorum limite gentes,
 Parte in utraque datur Ius cernere Principis arma
 Illius, in quorum Tutela est terra nemusque,
 Ante fuit dictum Friderico à Prasule primo
 Qui locus hic primum fuerit conversus in Urbem.
 Ingenti numero Suevi dum Militis Agmen
 Vsq; per Vbiacam pradando, firendo, necando
 Archidicesin debaccharetur, & ignes
 Flammarumque globas vicina per oppida ferret,
 Archipater Fridericus abit longè impare turmâ
 Ad sibi subiectos populos Patriamque tuendam,
 Et fausto hostiles mactat mucrone phalangas.
 Maxima pars ferrum jensit, pars cetera Rheni
 Fluctibus hausta, fugam male consultando paravit.
 Hinc adeo celebris de victo ex hoste Triumphus,
 Quem tulit hic Prasul Superum moderamine juxta
 ANTENACUM (qui Pagus erat tum temporis) ansam
 Præbuit, ut fossis Vicum hunc solidaret, & altis
 Turribus & Muris cinctum, Indultisque potitum
 Auxerit (a) atque ultrò pulchram mutarit in Urbem.

Hanc Dux Baudifius Guilhelmus Marte cruento
 Insanum tristi Suevorum tempore frendens (b)
 Pressit, & oppressit, crebrisque excursibus agros
 Infestos Vbiorum habuit pradando sed Anno
 Posteriore ferox Suecorum exercitus Urbem
 Liquit, & indè Sui fuit huc in Principis usque
 Vrbs servata manu, atque hodie servatur Eidem.

[a] An. 1107. [b] An. 1632.

NOVA.